

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph. D., ve věci

žalobce: **cresco&finance a.s.**
sídlem Čsl. armády 842/52, 794 01 Krnov
zastoupený advokátkou Mgr. Ing. Annou Francovou
sídlem Údolní 567/33, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Úřad městského obvodu Slezská Ostrava**
sídlem Těšínská 138/35, 710 16 Ostrava
zastoupeného advokátem Mgr. Matějem Krempem
sídlem Okružní 433/1, 638 00 Brno

za účasti osoby
zúčastněné
na řízení: **DIAMO, státní podnik**
sídlem Máchova 201, 471 27 Stráž pod Ralskem

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá určení nezákonnosti nezahájení řízení o odstranění terénní úpravy provedené na pozemku parc. č. 1094/10 v k. ú. Hrušov, vymezené projektu PROB jako OVS-4, (dále jen „Oddělovací stěna“) a příkazu žalovanému zahájit řízení o odstranění Oddělovací stěny. Zastává názor, že jakkoli se podle žalobce jedná o odpad, jeho odklizení může být provedeno též v režimu odstranění nepovolené terénní úpravy podle § 247 a násl. zák. č. 283/2021 Sb., stavebního zákona, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“).
2. Žalovaný a osoba zúčastněná na řízení navrhuji zamítnutí žaloby. Namítají, že odstranění nepovolené terénní úpravy je v režimu stavebního zákona možné jen v případě, že nespadá pod zvláštní úpravu sektorových předpisů, tj. předpisů o nakládání s odpady, báňských předpisů a předpisů o ochraně životního prostředí.
3. U dnešního jednání účastníci učinili nesporným, že Oddělovací stěna je prostor o rozměrech cca. 400m x 150m o výšce cca. 30m, z něhož byl původně odtěžen materiál – část hráze kalové nádrže a hlušinový materiál, který stavbě kalové nádrže předcházela. Materiál měl být vytěžen na hranici spodní vody, aby vznikla tzv. oddělovací vzdušná stěna (= volný prostor), která by zabránila šíření technických procesů (= hoření) v haldě Heřmanice. Následně pokládala osoba zúčastněná na řízení tuto oddělovací vzdušnou stěnu za nedostačující a byl proveden závoz – nikoli v původní kubatuře a tvaru, nicméně plošně na stejném místě. Právě tento zásep tvoří Oddělovací stěnu, která je předmětem tohoto řízení. Žalobce tvrdí, že tento zásep je odpadem, zatímco osoba zúčastněná na řízení uvádí, že si u společnosti RIDERA objednala harmonizovaný výrobek popsany ve smluvní dokumentaci, byt se v současnosti vedou spory o tom, čímž byl prostor vlastně zasypán.
4. Podle § 8 stavebního zákona terénní úpravou se v tomto zákoně rozumí zemní práce a změny terénu, jimiž se podstatně mění vzhled prostředí nebo odtokové poměry, těžební a jim podobné a s nimi související práce, nejde-li o hornickou činnost nebo činnost prováděnou hornickým způsobem.
5. Podle § 250 odst. 1 písm. b) stavebního zákona stavební úřad nařídí stavebníkovi nebo vlastníkovu stavby odstranit stavbu, pokud je prováděna nebo byla provedena bez povolení podle tohoto zákona anebo v rozporu s ním.
6. Podle § 261 odst. 1 stavebního zákona pro terénní úpravy a zařízení se ustanovení této hlavy použijí obdobně.
7. Podle § 3 odst. 2 zák. č. 157/2009 Sb., o nakládání s těžebním odpadem a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o nakládání s těžebním odpadem“), provozovatel je povinen přijmout opatření vedoucí k předcházení nepříznivým účinkům na lidské zdraví a životní prostředí způsobeným nakládáním s těžebním odpadem nebo k nejvyššímu možnému omezení takových vlivů během provozu úložného místa i po ukončení jeho provozu, včetně prevence závažných nehod způsobených provozem tohoto místa a omezení negativních důsledků případné závažné nehody na lidské zdraví a životní prostředí.

8. Podle § 10 odst. 1 věty první zákona o nakládání s těžebním odpadem provoz úložného místa lze řádně ukončit po dokončení sanačních a rekultivačních prací, a to jen na základě povolení vydaného obvodním báňským úřadem na žádost provozovatele.
9. Podle § 13 odst. 1 písm. a) věty před středníkem zák. č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpadech“), každý je povinen nakládat s odpadem pouze způsobem stanoveným tímto zákonem a jinými právními předpisy vydanými na ochranu životního prostředí a zdraví lidí pro daný druh a kategorii odpadu.
10. Zákon o nakládání s těžebním odpadem a zákon o odpadech dále podrobně regulují nakládání s odpadem a s materiály užitými pro opatření proti nepříznivým účinkům na lidské zdraví a životní prostředí na úložných místech těžebního odpadu a na jiných skládkách, kdy stanoví i podmínky pro odstranění těžebního odpadu a jiného odpadu z úložných míst těžebního odpadu a z jiných skládek.
11. Krajský soud připouští, že předmětná Oddělovací stěna může naplňovat pojmové znaky terénní úpravy podle § 8 stavebního zákona.
12. Existují tedy vedle sebe dvě veřejnoprávní regulace, které by mohly na odstranění předmětné Oddělovací stěny dopadat, tj.:
 - 1) veřejnoprávní regulace odstraňování terénních úprav obsažená ve stavebním zákoně, a
 - 2) veřejnoprávní regulace odstraňování opatření k předcházení a zmírnění účinků uloženého těžebního či jiného odpadu na lidské zdraví a životní prostředí podle zákona o nakládání s těžebním odpadem a podle zákona o odpadech.
13. Krajský soud zastává názor, že v takové situaci není na volbě ani účastníka ani na volbě orgánů státní správy, která veřejnoprávní regulace bude na odstranění předmětné Oddělovací stěny použita. V právě popsaném případě je totiž nutno aplikovat obecnou právní zásadu *lex specialis derogat legi generali*, což lze volně přeložit slovy *zvláštní právní úprava má přednost před úpravou obecnou*.
14. Zvláštní právní úpravu zde představuje veřejnoprávní regulace odstraňování opatření k předcházení a zmírnění účinků uloženého těžebního či jiného odpadu na lidské zdraví a životní prostředí (vztahující se tedy na užší skupinu případů), obecnou úpravu pak představuje veřejnoprávní regulace odstraňování (jakýchkoli) terénních úprav (tj. širší skupiny případů) obsažená ve stavebním zákoně.
15. Krajský soud tedy dospívá k dílčímu závěru, že odstranění předmětné Oddělovací stěny není možno provést v obecném režimu odstraňování terénních úprav (podle stavebního zákona), naopak takové odstranění je možné jen postupy obsaženými v předpisech o nakládání s odpady (tj. podle zákona o nakládání s těžebním odpadem a podle zákona o odpadech).
16. Jakkoli je žaloba vystavěna na žalobcem dovozované pravomoci obecného stavebního úřadu nařídít odstranění předmětné Oddělovací stěny, kdy krajský soud pravomoc obecného stavebního úřadu právě vyloučil, nelze odhlížet od toho, že žalovaným je správní orgán vykonávající mu svěřenou státní správu na více úsecích, tj. nejen v oboru práva stavebního. Krajský soud se proto zabýval otázkou, zda žalovaný není příslušným orgánem státní správy na úseku odpadového hospodářství.
17. Statutární město Ostrava je územně členěným statutárním městem, kdy přenesená působnost svěřená orgánům městských obvodů je taxativně vypočtena ve Statutu města

Ostravy. Tento statut svěřuje městským obvodům v rámci přenesené působnosti na úseku odpadového hospodářství jen kontrolu nad tím, zda právnické a podnikající fyzické osoby a) využívají obecní systém pouze na základě písemné smlouvy s obcí a v souladu s ní a zda nepodnikající fyzické osoby nakládají s komunálním odpadem v souladu se zákonem o odpadech, a

b) mají zajištěno převzetí odpadu, který samy nezpracují v souladu se zákonem o odpadech, osobou oprávněnou k převzetí daného druhu a kategorie odpadu podle tohoto zákona [viz čl. 19 písm. b) Statutu města Ostravy].

18. Krajský soud proto uzavírá, že žalovaný není orgánem, který by byl pravomocný a příslušný k vedení řízení, jehož zahájení se žalobce domáhá. Proto žalobu jako nedůvodnou podle § 87 odst. 3 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítl.
19. Pro úplnost krajský soud dodává, že ve světle právě učiněných závěrů nemůže další argumentace účastníků ani důkazní návrhy k ní přivodit jiné rozhodnutí, než bylo učiněno.
20. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalovaný byl v řízení procesně úspěšný, avšak podle obsahu spisu mu v řízení nevznikly žádné náklady přesahující jeho běžnou úřední činnost. Pokud žalovaný v tomto řízení využil služby advokáta, má krajský soud za to, že patří mezi běžné úkoly orgánu státní správy obhájit si před soudem svůj názor na vlastní pravomoc a příslušnost. Proto náhrada těchto nákladů nebyla žalovanému přiznána.
21. O náhradě nákladů osoby zúčastněné na řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 5 s. ř. s., když soud neuložil této osobě žádnou povinnost ani neshledal žádné výjimečné okolnosti, které by přiznání náhrady nákladů řízení této osobě odůvodňovaly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 19. března 2025

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu